

ปัญหาความขัดแย้งของสังคมไทย: ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสื่อ

SOCIAL CONFLICT IN THAILAND: AN IMPACT OF CHANGING MEDIA LANDSCAPE

กสทช. พลโท ดร. พิระพงษ์ มานะกิจ¹ และ นัฐวรรณ อัจฉรานูวัฒน์²
LT. Gen. Perapong Manakit, Ph.D.¹ and Nattawan Auscharnuwat²

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กรุงเทพฯ 10400¹
Office of the National Broadcasting and Telecommunications Commission,
Bangkok 10400 Thailand¹

สำนักกฎหมายกระจายเสียงและโทรทัศน์ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง
กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กรุงเทพฯ 10400²
Legal Broadcasting Bureau, Office of the National Broadcasting
and Telecommunications Commission, Bangkok 10400 Thailand²

Corresponding E-mail : nbtcjournal@nbt.go.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศไทย และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่มีส่วนก่อให้เกิดความขัดแย้งดังกล่าว อันได้แก่ การแพร่หลายของสื่อใหม่ ประสบการณ์ของประชากรรุ่นใหม่ที่เป็นผู้รับสื่อ ผลระยะยาวจากนโยบายการพัฒนาประเทศไทยแบบล่าเอียง ปัญหาในการใช้ทฤษฎีวิเคราะห์สังคม และพัฒนาการของสื่อไทยภายใต้ระบบทุนนิยม ทั้งนี้โดยวิเคราะห์ปัจจัยแต่ละตัวด้วยวิธีทบทวนวรรณกรรมแล้วนำไปสู่ข้อสรุป การศึกษาพบว่าสื่อใหม่ส่งผลให้ผู้รับสารมีสมาธิสั้นลงและมีแนวโน้มที่จะด่วนตัดสินใจ กลุ่มผู้ประท้วงส่วนหนึ่งจัดอยู่ในประชากรรุ่นที่มักจะมีมุมมองโลกแบบยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ซึ่งสนับสนุนให้เกิดความไม่พอใจต่อสังคมไทย ภาพสังคมไทยที่เลื่อมล้ำในมุมมองของคนเหล่านี้มีฐานมาจากความแตกต่างที่ชัดเจนระหว่างเมืองและชนบทอันเป็นผลมาจากยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยแบบล่าเอียง ปัญหาการใช้ทฤษฎีสังคมระดับจุลภาคและทฤษฎีระบบวิเคราะห์สังคมโดยขาดมุมมองระดับมหภาคยังส่งผลให้กลุ่มผู้ประท้วงมองว่าสังคมไทยแบ่งออกเป็นชนชั้นบนกับชนชั้นล่าง นอกจากนี้ พัฒนาการของสื่อไทยภายใต้ระบบทุนนิยมยังส่งผลให้สื่อเก่าไม่สามารถตอบสนองความต้องการเนื้อหาของชนชั้นกลางได้ และยิ่งผลักดันเด็กรุ่นใหม่หันไปรับชมสื่อใหม่แทนสื่อเก่ามากยิ่งขึ้น จากผลการศึกษาข้างต้น บทความนี้เสนอว่าควรลดภาระของสื่อเก่าภายใต้ระบบทุนนิยม ส่งเสริมให้สื่อเก่าสามารถพัฒนาคุณภาพเนื้อหาเพื่อดึงผู้รับชมกลับคืนจากสื่อใหม่ ช่วยเหลือช่องรายการโทรทัศน์ระบบดิจิทัลให้ผู้รับชมกลับคืนมาจากเคเบิลทีวีและโทรทัศน์ระบบดาวเทียม และส่งเสริมการนำเสนอข่าวอย่างมีคุณภาพ

คำสำคัญ : สื่อใหม่ สื่อเก่า การพัฒนาแบบล่าเอียง การวิเคราะห์สังคม ระบบทุนนิยม

Abstract

This article aims to examine Thailand's recent political conflict and the interplay between the factors that have given rise to the conflict: the pervasion of New Media, the generational experience of its young recipients, the long-lasting impact of Thailand's biased development strategy, the problematic use of theories in social analysis, and the development of Thai media under capitalism. Each factor is then analyzed by literature review before a conclusion is drawn. The study found that the New Media is responsible of its recipients' shortened attention span and tendency to making quick judgments. Part of the protesters belongs to a generation predisposed to egocentric worldviews that contributes to their dissatisfaction with Thai society. Their perception of unequal Thai society stems from the contrast between urban and rural areas resulting from Thailand's biased development strategy. The problematic use of micro sociological theories and System Theory in social analysis, lacking macro perspective, also led the protesters to view Thai society as divided into upper and lower class. In addition, the development of Old Media under capitalism made it incapable of catering to the content demands of Thai middle class and thus turning young adults further away from Old Media to the New Media. In light of the findings, the article suggests alleviating the Old Media's constraints under capitalism and enabling it to improve content quality in order to regain the audience it lost to the New Media, helping digital TV reclaim eyeballs from cable and satellite TV, and promoting quality news coverage.

Keywords : New media, Old media, Biased development, Social analysis, Capitalism

ในปัจจุบัน ประเทศไทยเข้าสู่สภาวะขัดแย้งทางการเมืองอีกครั้ง แต่ไม่ใช่ความแตกต่างทางความคิดแบบ ขั้วแดง-เหลืองเหมือนที่เคยเกิดในอดีต หากแต่เป็นปัญหาอันเนื่องมาจากการวิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริง ของประชาธิปไตย กล่าวคือ การมองปรากฏการณ์ว่าเป็นระบอบเผด็จการก็ระบอบประชาธิปไตยอยู่ตรงข้ามกัน โดยกลุ่มเยาวชนมองปรากฏการณ์เหล่านั้นแล้วคิดว่าเป็นสาเหตุแห่งปัญหา เช่น มองว่ากลุ่มที่ผ่านการเลือกตั้ง เท่ากับเป็นประชาธิปไตย ส่วนทหารยึดอำนาจแปลว่าเป็นเผด็จการ ความเข้าใจที่ทักท้อว่าปรากฏการณ์ เหล่านี้เป็นต้นเหตุของปัญหาที่มีสาเหตุหลายประการ ทั้งขีดความสามารถในการวิเคราะห์ การหยิบทฤษฎีมาใช้ ในการวิเคราะห์ และการรับสารในสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กรุ่นใหม่ ทั้งหมดเป็นตัวแปรปัญหาที่สำคัญ ดังนั้นในบทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายปัญหาที่เกิดขึ้นโดยวิเคราะห์ตัวแปรสำคัญห้าประการหลักอันได้แก่ สื่อ ผู้รับสารที่เป็นคนรุ่นใหม่ ปัญหาด้านมุมมองและการวิเคราะห์ กระบวนทัศน์ในการพัฒนาประเทศ และพัฒนาการของสื่อไทยโดยอาศัยทฤษฎีทางสังคมวิทยาและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์การเมือง เพื่อนำเสนอ แนวทางแก้ไขปัญหา

1. การแพร่หลายของสื่อใหม่ในสังคมไทยส่งผลกระทบต่อมุมมองและวิธีคิดของคนรุ่นใหม่

ปัจจัยแรกที่มีอิทธิพลในการสร้างความขัดแย้งทางการเมืองในปัจจุบัน ได้แก่ สื่อ เนื่องจากสื่อเป็นเครื่องมือในการผลิตซ้ำทางความคิดและวัฒนธรรม (Mean of cultural reproduction) และเป็นผลผลิตทางความคิด จิตสำนึกและอุดมการณ์ (Ideological product) สื่อจึงมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการรับรู้ ความเชื่อ และค่านิยมของผู้รับ

แต่เดิมประชาชนไทยรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อดั้งเดิม เช่น โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์ มีลักษณะการจัดตั้งเป็นองค์กรชัดเจนสามารถระบุตัวได้ มีระบบการหาข้อมูลข่าวสาร การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร การตรวจสอบความถูกต้อง (Accuracy) ก่อนจะนำมาเผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบ นอกจากนี้ ยังถูกกำกับด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (Professionalism) บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น นักข่าว กองบรรณาธิการ และผู้รายงานข่าว จึงประกอบด้วยบุคลากรที่ได้รับการคัดเลือกตามที่ขณะนั้นจำเป็นในการปฏิบัติงานด้านสื่อสารมวลชน ส่งผลให้การนำเสนอข้อมูลใด ๆ ต้องมีความถูกต้องเที่ยงตรง มีแหล่งที่มา นำเสนอด้วยความเป็นมืออาชีพ และเป็นไปตามหลักจรรยาบรรณด้านงานสื่อสารมวลชน สามารถถูกตรวจสอบหรือถูกเรียกร้องให้แสดงความรับผิดชอบได้ (Accountability) และประการสุดท้าย องค์กรสื่อเก่ามีกฎหมายกำกับดูแลอยู่ชั้นหนึ่ง กล่าวคือ องค์กรสื่อเก่ามีกฎหมายกำกับดูแล เช่น หนังสือพิมพ์อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. 2550 (พระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์, 2550, น. 2-3) วิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 (พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และ กิจการโทรคมนาคม, 2553, น. 12,31) และพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 (พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์, 2550, น. 15) และมีคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติเป็นองค์กรกำกับดูแลตามกฎหมาย

เนื่องจากสื่อดั้งเดิมมีลักษณะเป็นองค์กรชัดเจนสามารถถูกตรวจสอบหรือเรียกร้องให้แสดงความรับผิดชอบได้ ถูกกำกับด้วยมาตรฐานทางวิชาชีพ และอยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะ กระบวนการผลิตเนื้อหาของสื่อดั้งเดิมจึงเป็นไปโดยรอบคอบ ส่งผลให้ได้เนื้อหาที่มีคุณภาพ สร้างสรรค์ และไม่เป็นภัยต่อสังคม หรือหากมีการนำเสนอเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ก็จะถูกกำกับดูแลและตรวจสอบโดย กสทช. ซึ่งตรงข้ามกับสื่อใหญ่อย่างสิ้นเชิง

ปัจจุบัน การเกิดขึ้นและแพร่หลายอย่างรวดเร็วของสื่อใหม่ อาทิ สื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ส่งผลให้ช่องทางการรับข้อมูลข่าวสารของประชาชนไทยเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเด็ก เยาวชน และคนรุ่นใหม่ซึ่งเติบโตมาในยุคที่สื่อใหม่เข้าถึงได้ง่ายและเป็นที่แพร่หลาย สื่อใหม่นี้มีลักษณะไร้ตัวตน (Anonymous) ยากแก่การระบุตัวตนของผู้ส่งสาร บุคคลทุกคนสามารถเป็นผู้ผลิตสื่อได้ และรวดเร็วไร้พรมแดน เนื่องจากกระบวนการผลิตเนื้อหาของสื่อใหม่สามารถทำได้โดยรวดเร็ว เนื้อหาเหล่านี้จึงไม่ผ่านกระบวนการหา

ข้อมูลข่าวสาร การวิเคราะห์ และการตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงของข้อมูล (Ciampaglia & Menczer, 2018) รวมทั้งที่มาของข้อมูลได้ นอกจากนี้ การที่เนื้อหาบนสื่อใหม่มีปริมาณมากมายมหาศาล ผู้ผลิตเนื้อหาจึงต้องแข่งขันกันดึงดูดความสนใจจากผู้รับสาร (Feng, et al., 2014) เพื่อให้มีผู้ติดตามจำนวนมากที่สุด ส่งผลให้ผู้ผลิตเนื้อหาส่วนใหญ่เลือกผลิตเนื้อหาที่มีลักษณะสั้น เรียบง่าย และใช้ถ้อยคำรุนแรงก้าวร้าวต่าง ๆ ซึ่งอาจรวมถึงการใช้ประทุษวาจาสร้างความเกลียดชัง (Hate speech) และการกลั่นแกล้งรังแก (Bullying) ด้วย คนรุ่นใหม่ซึ่งรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อที่มีลักษณะเช่นนี้เป็นเวลานานจึงเกิดความเคยชินกับการรับข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบสั้น ๆ และฉาบฉวย นำไปสู่ภาวะสมาธิสั้น ขาดเหตุผลง่าย ด่วนตัดสินใจ ไม่คิดคำนึงหาความถูกต้องมองปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมเพียงผิวเผินโดยไม่วิเคราะห์เหตุผล จึงไม่สนใจที่จะหาคำตอบในเชิงการวิเคราะห์อย่างลึกซึ้ง หรือใช้ทฤษฎีอย่างถูกต้อง

2. ผู้รับสารที่เป็นเยาวชนรุ่นใหม่

ปัจจัยประการที่สองที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองในปัจจุบัน ได้แก่ กลุ่มผู้รับสารซึ่งเป็นเยาวชนรุ่นใหม่ที่เกิดอยู่ใน Generation X, Y, Z ซึ่งถูกหล่อหลอมโดยปัจจัยด้านการเลี้ยงดู ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมในช่วงสี่ศตวรรษที่ผ่านมา ทำให้มีลักษณะมั่นใจในตนเอง มีความตระหนักในสิทธิของตนเองสูง ไม่ชอบกฎเกณฑ์ สมมติฐาน สามารถจดจำกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ไม่นาน มีความอดทนต่อความยากลำบากลดลง แสวงหาการตอบสนองความต้องการแบบทันทีทันใด ต้องการการยอมรับนับถือและความสนใจ หลงใหลในตัวเอง จนได้รับการขนานนามโดยรวมว่าเป็น “Generation ME” และในขณะเดียวกันก็เป็นประชากรกลุ่มที่มีความกดดัน โดดเดี่ยว ซึมเศร้า และมีอัตราการฆ่าตัวตายสูง (Gaber, 2012)

ในการวิเคราะห์หาสาเหตุของพฤติกรรมประชากร Generation ME จำเป็นต้องมองย้อนกลับไปถึงสิ่งตกทอดทางสังคมและความเป็นมาในแต่ละยุคสมัยก่อน เริ่มตั้งแต่ Silent Generation (ค.ศ. 1926–1945) มีเหตุการณ์สำคัญ ได้แก่ สงครามโลกครั้งที่สองและภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก (The Great Depression) (Bodman, 2017) ประชากรรุ่นนี้มีลักษณะร่วม ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียร ความมุ่งมั่นไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก ความภักดีต่อองค์กร ความเป็นอนุรักษ์นิยม และการเคารพกฎเกณฑ์ (Indeed, 2019) ต่อมาหลังจากสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลง อัตราการเกิดพุ่งสูงขึ้นทำให้เด็กที่เกิดในช่วงเวลาดังกล่าวถูกเรียกว่า Baby Boomers (ค.ศ. 1946–1964) (Sheehan, 2011) ประชากรรุ่นนี้เติบโตขึ้นมาในช่วงหลังสงครามที่มีความเจริญรุ่งเรืองและเกิดความเปลี่ยนแปลงทางสังคมแบบพลิกผัน รุ่น Baby Boomer อาจแบ่งออกได้เป็นสองกลุ่มใหญ่ ๆ กลุ่มแรก ได้แก่ เด็กที่เกิดระหว่าง ค.ศ. 1946–1955 ซึ่งมีลักษณะร่วม ได้แก่ ความอยากรู้ อยากลอง ความเป็นปัจเจกนิยม ความรักอิสระ และการมีจุดยืนเกี่ยวกับวาระทางสังคม ซึ่งนำไปสู่การเคลื่อนไหวเรียกร้องทางสังคมในเรื่องต่าง ๆ เช่น การเรียกร้องสิทธิพลเมือง การเรียกร้องสิทธิสตรี และการเรียกร้องเพื่อสิ่งแวดล้อม และกลุ่มที่สอง คือ เด็กที่เกิดระหว่าง ค.ศ. 1956–1964 ซึ่งเติบโตขึ้นมาท่ามกลางวิกฤตน้ำมัน สงครามเย็น ภาวะเงินเฟ้อ ประชากรกลุ่มนี้มีแนวโน้มจะมองโลกในแง่ดีน้อยลง ไม่ไว้วางใจ เชื่อว่ามนุษย์เห็นแก่ตัว (Allen, 2013) ประชากรกลุ่มนี้มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “Generation Jones” วลีนี้ถูกใช้เป็นครั้งแรกโดยนักเขียนชื่อ Jonathan Pontell

มีความหมายโดยนัยสื่อถึงคนหมู่มากที่ไร้ตัวตน (Gabriel, 2020) และการบริโภคเพื่ออวดฐานะ (Conspicuous consumption) (Braly, 2009)

ประชากรรุ่นถัดมา ได้แก่ Generation X (ค.ศ. 1965–1980) ซึ่งมักถูกมองว่ามีลักษณะเมินเฉย อดใจง่าย และไม่เพียรพยายาม มีลักษณะร่วม ได้แก่ ครอบครัวที่ทั้งพ่อและแม่ทำงานนอกบ้าน ประชากรกลุ่มนี้ มองเห็นคนรุ่นพ่อแม่ของตนทำงานหนักจนไม่มีเวลา และตระหนักถึงความสำคัญของสมดุลระหว่างหน้าที่ การงานและชีวิตส่วนตัว (Work-life Balance) (Marcin, 2018) ประชากร Generation X และ Baby Boomers ตอนปลายได้ให้กำเนิดประชากรรุ่นต่อมาซึ่งได้รับชื่อว่า Generation Y (ค.ศ. 1981–1996) หรือ Millennial เด็กที่เกิดในยุคนี้เติบโตมากับเทคโนโลยีที่ทันสมัย การเกิดขึ้นของอินเทอร์เน็ต และสื่อสังคมออนไลน์ มีนิสัยรวดเร็ว ตัดสินใจเร็ว และแสวงหาความพึงพอใจแบบทันทีทันใด (Anderson & Rainie, 2012) เด็กกลุ่มนี้ เป็นความท้าทายสำหรับการบริหารจัดการองค์กรและฝ่ายบุคคล ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากการขาดความภักดี ต่อองค์กร และความคาดหวังในหน้าที่การงานที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง (Farmer, 2020) ประชากรรุ่นนี้ มักถูกมองว่าหลงตัวเอง เปลี่ยงานบ่อย เกียจคร้าน และถูกตามใจจนเกินไป แต่ในขณะเดียวกันก็มีใจ เปิดกว้าง กล้าแสดงออก เชื่อมมั่นในเสรีภาพ และพร้อมเปิดใจรับแนวคิดและวิถีชีวิตแบบใหม่ ๆ (Main, 2017) ในขณะที่ Generation Y เข้าสู่วัยทำงาน Generation Z (1996–2015) เริ่มเติบโตเข้าสู่วัยรุ่น Generation Z เป็นรุ่นที่เติบโตมากับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ตั้งแต่ในวัยเด็ก ใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น ยูทูบ จี-เมล สแนปแชต อินสตาแกรม และเฟซบุ๊ก ในการติดต่อสื่อสารจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต (Jenkins, 2020) การสื่อสาร แบบทันทีทันใด ทุกที่ ทุกเวลา ส่งผลให้ประชากรรุ่นนี้มีลักษณะใจร้อน ฉาบฉวย สมารถสั้นกว่าคนรุ่นก่อน ๆ บุชาตนเอง สนใจตนเองเป็นสำคัญ

ทัศนคติและพฤติกรรมของประชากรทั้งสามรุ่น ได้แก่ Generation X, Y และ Z ที่รวมกันประกอบเป็น Generation ME ได้รับอิทธิพลจากการเลี้ยงดูแบบสอดส่องมากเกินไป (Helicopter Parenting) อย่างมี นัยสำคัญ พ่อแม่ที่เป็นคนรุ่น Baby Boomers นำประสบการณ์และค่านิยมของตนมาปรับใช้ในการเลี้ยงลูก และเข้ามามีบทบาทในชีวิตลูกมากกว่าคนรุ่นพ่อแม่ของตน Baby Boomers ที่รู้สึกว่าคุณแม่ของตนห่างเหิน ได้พยายามเป็นพ่อแม่ที่ใกล้ชิดกับลูก และมักกลายเป็นเพื่อนสนิทกับลูก ในขณะที่พ่อแม่ของตนมักไม่เข้ามา ยุ่งเกี่ยว Baby Boomers พยายามเรียกร้องสิทธิแทนลูก และมักทำตัวเป็นกันชนระหว่างลูกกับระบบและ ผู้บังคับใช้กฎเกณฑ์ในสังคม แม้ว่าลูกจะโตแล้วก็ตาม นำไปสู่การที่เด็กรุ่นหลังขาดทักษะการพึ่งตนเองและ ไม่มีโอกาสได้พัฒนาความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง เคยชินกับการมีคนแก้ปัญหาให้ และการเลี้ยงดูแบบปกป้อง เกินพอดี ส่งผลให้เด็กไม่มีความพร้อมที่จะออกไปใช้ชีวิตของตนเอง (Lythcott-Haims, 2015)

นอกจากนี้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยียังมีอิทธิพลต่อประชากรรุ่น Generation ME อย่างมาก การเติบโตขึ้นมากับเครื่องเล่นวิดีโอ เทปคาสเซต วิดีโอเกม รายการประจักษ์ร้องเพลง มิวสิควิดีโอ มีผลต่อ มุมมองโลกของประชากรกลุ่มนี้ เทคโนโลยีการสื่อสาร โลกดิจิทัล อินเทอร์เน็ต การสื่อสารแบบทันทีผ่านอีเมล ข้อความ ข้อความด่วน และสื่อสังคมออนไลน์ดังกล่าว ล่อหลอมให้เด็กเหล่านี้เห็นว่าการแสดงออกซึ่งตัวตน และการได้รับการยอมรับจากผู้อื่นเป็นสิ่งสำคัญมาก ความหมกหมุ่นในเทคโนโลยีและการให้ความสำคัญ

แต่เรื่องของ “ฉันท ฉันท ฉันท” ส่งผลให้เด็กรุ่นใหม่ขาดวุฒิภาวะ มีความคาดหวังที่สูงและไม่มีเหตุผล หลงตัวเอง และเมื่อไม่ได้ตามที่ต้องการก็จะประท้วง ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง และการแพร่กระจายของสื่อสังคมออนไลน์ยังทำให้เกิด “โรคหลงตัวเอง” ระบาด ทำให้คนรู้สึกว่าคุณเองเป็นคนสำคัญและเหนือกว่าผู้อื่น ความมีสิทธิมากกว่าผู้อื่น หยิ่งยโส ขาดความละเอียด ขี้โอ้อวด และขาดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เกิดกระแสการเปลี่ยนแปลงร่างกายตนเองเพื่อให้ได้รับความสนใจ การยอมรับ และการเป็นที่จดจำของคนรอบข้าง เช่น การสัก การเจาะ การศัลยกรรมพลาสติก (Twenge & Campbell, 2009)

ปัจจัยอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อ Generation ME คือสภาพเศรษฐกิจสังคม Generation X, Y มีอัตราการจบการศึกษาสูงกว่ารุ่น Baby Boomers (Bialik & Fry, 2019) แต่สภาวะเศรษฐกิจฝืดเคืองทำให้อัตราการจ้างงานต่ำลง นอกจากนี้ การที่ Baby Boomers คงอยู่ในตลาดแรงงานเป็นเวลานาน และถือครองตำแหน่งต่าง ๆ ทำให้คนรุ่นใหม่ไม่อาจเข้าแทนที่ในตำแหน่งเหล่านั้นได้ ยังมีอิทธิพลต่อตลาดแรงงานอย่างมีนัยสำคัญ (Hayes, 2019) นอกจากนี้ปัจจัยข้างต้นแล้ว วิธีสื่อสารที่แตกต่างกันของ Generation X, Y กับ Baby Boomers ยังมีผลต่อบรรยากาศในการทำงานร่วมกันอีกด้วย

เมื่อพิจารณาพร้อมกับบริบทในประเทศไทยแล้ว เด็กและเยาวชนมีความแตกต่างกันมากเนื่องจากความเหลื่อมล้ำทางโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง การเลี้ยงดูของคนรุ่นพ่อแม่ ประกอบกับปัจจัยการพัฒนาประเทศไทยที่สร้างความเหลื่อมล้ำที่มีอยู่แล้วให้ยิ่งรุนแรงขึ้น ปัจจัยเหล่านี้บังคับให้เด็กไทยในชนบทส่วนใหญ่ต้องเดินทางเข้ามาเรียนในเมืองใหญ่ เด็กกลุ่มนี้จึงเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยง ในขณะที่เด็กที่อยู่ในสังคมส่วนบนไม่มีปัญหาดังกล่าว เด็กจากชนบทและเด็กที่มีต้นทุนทางเศรษฐกิจสังคมน้อยจะมองเห็นความยากลำบากและความแตกต่างทางชนชั้น เกิดเป็นความไม่พอใจสั่งสมต่อกลุ่มคนที่ได้เปรียบทางเศรษฐกิจสังคม เมื่อผสมผสานกับการเลี้ยงดูแบบเด็กรุ่นใหม่ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ และมุมมองวิถีคิดแบบยึดตนเองเป็นศูนย์กลางแล้ว เป็นปัจจัยสำคัญอันดับต้น ๆ ที่ทำให้เด็กกลุ่มนี้ออกมาชุมนุมแสดงความไม่พอใจต่อปรากฏการณ์ทางสังคมที่ตนเองพบเห็น โดยเชื่อว่าปรากฏการณ์ดังกล่าวเป็นสาเหตุแห่งปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย

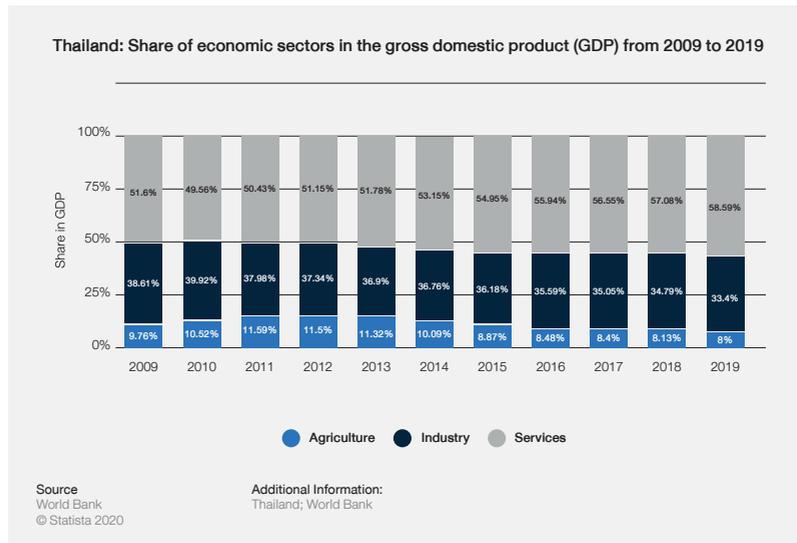
3. แนวคิดในการพัฒนาประเทศไทยที่ลำเอียง (Bias sector development strategy)

ปัจจัยสำคัญที่เป็นต้นเหตุของปัญหาและความขัดแย้งเชิงโครงสร้างในสังคมไทย ได้แก่การพัฒนาประเทศแบบลำเอียง กล่าวคือ แนวคิดในการพัฒนาประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเป็นแนวคิดแบบทุนนิยม (Capitalism) และนโยบายการพัฒนาประเทศมีฐานคิดมาจากทฤษฎีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (Growth theory) ซึ่งเน้นหนักไปทางการพัฒนาระบบการผลิต การขยายตัวด้านการผลิต การกระจายผลผลิต โดยเชื่อว่า จะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้โดยใช้ระบบเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาเป็นแม่แบบ นโยบายการพัฒนาของรัฐไทยจึงให้ความสำคัญต่อภาคอุตสาหกรรม ในขณะที่ละเลยภาคเกษตรกรรมมาตั้งแต่เริ่มแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 1

ภาคเกษตรกรรมซึ่งเคยมีบทบาทหลักใน GDP ของประเทศไทย ค่อย ๆ เสื่อมถอยบทบาทลงเรื่อย ๆ และช่วงระหว่างปี ค.ศ. 1970 ถึง ค.ศ. 1990 อัตราการเติบโตของภาคเกษตรกรรมอยู่ที่ประมาณร้อยละ 4 ต่อปี มีการคาดการณ์ไว้ว่าอัตราการเติบโตจะลดต่ำสุดในระหว่าง ค.ศ. 1986 ถึง ค.ศ. 1990 และเป็นที่น่าสนใจว่าอัตราการเติบโตกลายเป็นติดลบอย่างคาดไม่ถึงในช่วงปี ค.ศ. 1987 และ ค.ศ. 1990 ในขณะที่ภาคการผลิตมีอัตราการเติบโตสูงอย่างเห็นได้ชัด ภายในปี ค.ศ. 1980 ภาคการผลิตทั้งในส่วนที่เป็นภาคการผลิตทดแทนการนำเข้าและภาคการผลิตภายในประเทศได้กลายมาเป็นตัวสนับสนุนหลักของเศรษฐกิจประเทศ (Siriprachai, 2009) ความไม่เท่าเทียมในการพัฒนาประเทศไทยแสดงออกมาเด่นชัดที่สุดทางอัตราการเติบโตของเมืองหลวง กรุงเทพฯ นับเป็นเมืองโตเดี่ยว (Urban primacy) ที่แทบจะเห็นได้ชัดที่สุดในโลก รูปแบบการพัฒนาเมืองในประเทศไทยที่ขาดความสมดุล ทำให้กรุงเทพฯ และปริมณฑล (Bangkok metropolitan area) เป็นที่รวมศูนย์ของประชากร กิจกรรมทางเศรษฐกิจ กำลังการผลิต สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และอำนาจทางการเมือง ไม่ว่าจะมองจากฐานของการผลิต การบริโภค ความมั่งคั่ง บริการ หรือคุณภาพชีวิต กรุงเทพฯ มักจะมีอิทธิพลเหนือภาพรวมทั้งประเทศ หรือมิฉะนั้นก็มีทรัพยากรมากกว่าจังหวัดอื่นทั่วประเทศหลายเท่าตัว และในหลายด้านที่กล่าวมานี้ ช่องว่างระหว่างเมืองหลวงและจังหวัดอื่นทั่วประเทศก็ยังคงขยายตัวกว้างขึ้นต่อไปอีก (Dixon, 1999)

การเติบโตทางเศรษฐกิจรวมศูนย์ไว้ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล รวมทั้งชานเมืองรอบ ๆ ดังจะเห็นได้ชัดจากการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของประเทศไทยในช่วงกลาง ค.ศ. 1980 กว่า ๆ และส่วนแบ่งผลผลิตด้านอุตสาหกรรมของพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑลที่พุ่งจากร้อยละ 62 ไปเป็นร้อยละ 76 และส่วนแบ่ง GDP ระหว่าง ค.ศ. 1988 ถึง ค.ศ. 1993 ที่เพิ่มจากร้อยละ 50.1 ไปเป็นร้อยละ 55.4 ตั้งแต่เวลาที่ก่อตั้งเมือง กรุงเทพฯ ถือได้ว่าเป็นศูนย์กลางของรัฐที่มีการรวมศูนย์อำนาจสูง สถานการณ์ดังกล่าวยิ่งถูกซ้ำเติมมากขึ้นตั้งแต่ช่วงปลายศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา ด้วยการปฏิรูปต่าง ๆ ที่เพิ่มอำนาจควบคุมของส่วนกลางที่มีอยู่เหนือต่างจังหวัดอย่างมีนัยสำคัญ การที่เศรษฐกิจไทยก้าวสู่ความเป็นสากลและการขยายตัวของตลาดเศรษฐกิจยิ่งส่งเสริมให้การรวมศูนย์อำนาจแข็งแกร่งยิ่งขึ้น พัฒนาการดังกล่าวทำลายความสามารถในการพึ่งพาตนเองของต่างจังหวัดและยิ่งไปกว่านั้น ยังได้ทำลายอำนาจต่อรองของจังหวัดเหล่านั้นด้วย (Dixon, 1999)

การรวมศูนย์ผูกขาดทรัพยากรในกรุงเทพฯ ประกอบกับการที่ข้าราชการส่วนใหญ่ซึ่งเป็นชนชั้นปกครองมักกระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล ส่งผลให้การตัดสินใจต่าง ๆ และนโยบายการพัฒนาเป็นไปเพื่อสะท้อนประโยชน์ของคนกลุ่มนี้เป็นหลัก เมื่อนโยบายของรัฐมีลักษณะลำเอียงไปทางเมืองหลวงเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่พื้นที่จังหวัดอื่นทั่วประเทศไม่ได้รับการจัดสรรทรัพยากร ช่องว่างความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจระหว่างเมืองหลวงและต่างจังหวัดก็ยิ่งกว้างขึ้น ความเหลื่อมล้ำระหว่างเมืองกับชนบทซึ่งเป็นผลมาจากนโยบายการพัฒนาดังกล่าวยิ่งส่งผลให้คนรุ่นใหม่ทั้งที่มาจากชนบทและที่อยู่ในเมืองแต่มีต้นทุนทางเศรษฐกิจสังคมต่ำมองเห็นความไม่เท่าเทียมระหว่างคนรวยและคนจน เกิดความไม่พอใจต่อชนชั้นบน และนำไปสู่การตีความว่าปรากฏการณ์การยึดอำนาจของรัฐบาลทหารเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย

ภาพที่ 1 เปรียบเทียบส่วนแบ่ง GDP ของภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2009 ถึง 2019

หมายเหตุ. จาก <https://www.statista.com/statistics/331893/share-of-economic-sectors-in-the-gdp-in-thailand/>

4. ความเสี่ยงของการวิเคราะห์ปรากฏการณ์ : ปัญหาเชิงทฤษฎี

ปัญหาเชิงทฤษฎีในการวิเคราะห์สังคมไทยนั้น เป็นปัญหาใหญ่ แต่สังคมไทยมักมองไม่เห็น เพราะวิธีการเรียนการสอนให้วิเคราะห์สังคมมีลักษณะตัดตอนทฤษฎีมาอธิบายปัญหา เช่น หากจะวิเคราะห์หรือตั้งคำถามว่าเหตุใดคนไทยจึงยากจน จะมีคำตอบได้สามแนวทาง อันเป็นไปตามการจำแนกระดับทฤษฎีสำหรับอธิบายสังคม ดังนี้

1. กลุ่มทฤษฎีระดับจุลภาค (Micro) ใช้บุคคลเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ เพื่อว่าปัญหาเกิดจากปัจจัยภายในตัวบุคคลนั้น (Internal cause) ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางจิตวิทยา (Mental) เช่น วิธีคิด จิตสำนึก หรือปัจจัยทางกายภาพ (Physical) (Giddens, 2009) เช่น ถิ่นที่อยู่ ดังนั้นกลุ่มทฤษฎีดังกล่าวจึงมักให้เหตุผลว่าปัญหาสังคมต่าง ๆ เกิดจากปัจจัยภายในตัวมนุษย์เอง เช่น คนไทยจนเพราะขี้เกียจ เฉื่อยชา ล้าหลัง ขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ วิธีคิดไม่เอื้อต่อการพัฒนา ดังนั้นหนทางแก้ไขปัญหาคือการแก้ไขปัญหาที่ตัวบุคคล เช่น การอบรมพฤติกรรม คุณธรรม ปลูกต้นไม้จริยธรรม การจัดค่ายปฏิบัติธรรม ฯลฯ โดยเชื่อว่าหากพัฒนาตัวบุคคล (Individual) ซึ่งเป็นหน่วยย่อยในสังคมให้ดีแล้ว เมื่อบุคคลนั้นกลับเข้าไปในสังคมองค์รวม (Collective) สังคมโดยรวมก็จะดีขึ้นตามไปด้วย ทฤษฎีในกลุ่มนี้มักพบได้ในสาขาจิตวิทยา จิตวิทยาสังคม พฤติกรรมศาสตร์ ครุศาสตร์ เป็นต้น

2. กลุ่มทฤษฎีระดับกลาง ได้แก่ ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยม (Structural Functionalism Theory) ซึ่งมีทฤษฎีระบบ (System theory) และทฤษฎีนำเข้า-ส่งออก (Input-Output Theory) เป็นต้นแบบหลัก ใช้อองค์กร สถาบัน วิธีการจัดการ เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ โดยเชื่อว่าสังคมแบ่งออกเป็นระบบกลไกต่าง ๆ และในแต่ละกลไกจะแบ่งออกเป็นกลไกย่อยลงไป ทุกกลไกในระบบมีหน้าที่ดำรงจุดมุ่งหมายของตน (Goal attainment) ในขณะที่ต่างก็ทำงานประสานสอดคล้องซึ่งกันและกัน (Integration) มีความสามารถในการปรับตัว (Adaptation) เมื่อเกิดความขัดแย้ง ไม่ว่าจะเป็นการปรับตัวด้วยตนเองหรือมีปัจจัยภายนอก ส่งผลให้เกิดการปรับตัวก็ตาม เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ต่อไปได้ ดำรงไว้และสืบทอดซึ่งสังคมและวัฒนธรรม (Latent interest) (Giddens, 2009) ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญต่อการดำรงรักษาดุลยภาพ (Equilibrium) และเชื่อว่าหากทุกระบบสามารถดำรงเป้าหมายของตนและทำงานประสานสอดคล้องกันได้จึงจะสามารถรักษา ดุลยภาพไว้ได้ แต่เมื่อใดก็ตามที่มีกลไกใดกลไกหนึ่งทำงานผิดพลาดหรือไม่สามารถดำรงจุดมุ่งหมายของตน ระบบก็จะสูญเสียดุลยภาพดังกล่าว ดังนั้นความขัดแย้งในสังคมจึงเป็นสิ่งไม่ดีเนื่องจากทำลายดุลยภาพ การเปลี่ยนแปลงในสังคมจึงต้องเป็นไปโดยผสมผสานกลมกลืน ค่อยเป็นค่อยไป เพื่อไม่ให้กระทบกระเทือน ดุลยภาพของสังคม ทฤษฎีค่านี้นิ่งมักให้เหตุผลว่าปัญหาเกิดจากปัจจัยด้านองค์กร สถาบัน การบริหารจัดการ กลไกรัฐ เช่น ประชาชนยากจนเนื่องจากขาดแคลนองค์ความรู้ ขาดแคลนวิทยากร ขาดแคลนการบริหารจัดการ หนทางแก้ไขปัญหาคือตามทฤษฎีนี้จึงเป็นการแก้ไขปัญหาด้านองค์กร วิธีการจัดการ เช่น การตั้งองค์กรทางการศึกษา ตั้งหน่วยงานด้านการพัฒนา การแก้กฎหมาย การตั้งคณะทำงานเฉพาะเรื่อง ฯลฯ

3. กลุ่มทฤษฎีระดับมหภาค (Macro) ได้แก่ ทฤษฎีความขัดแย้ง (Conflict Theory) ใช้โครงสร้างอำนาจ ด้านเศรษฐกิจและการเมืองเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ โดยเชื่อว่าอำนาจเศรษฐกิจและอำนาจการเมืองมีอิทธิพล ส่งผลซึ่งกันและกัน (Relative autonomy) (Giddens, 2009) การจะสร้างความเปลี่ยนแปลงในประเด็นใด ภายในสังคมต้องมองตัวแปรทั้งสองควบคู่กันไป โดยกลุ่มที่มีความมั่งคั่ง (Wealth) จะพยายามแสวงหาอำนาจ (Power) และกลุ่มที่มีอำนาจก็จะพยายามแสวงหาความมั่งคั่ง หากโครงสร้างอำนาจเศรษฐกิจและการเมือง รวมศูนย์ผูกขาด กระจุกตัวอยู่ในมือของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง สังคมจะมีความเหลื่อมล้ำสูง และนำไปสู่ความขัดแย้ง ถ้าทุนผูกขาดการเมือง การเมืองก็จะรวมศูนย์ผูกขาดไปด้วย แต่หากทุนกระจายตัว ก็จะได้การเมืองแบบกระจาย ตัวเช่นกัน ทฤษฎีนี้มุ่งอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมผ่านมุมมองเชิงวัตถุนิยมประวัติศาสตร์ (Materialism history) และวิภาษวิธี (Dialectic method) บนแนวคิดที่ว่า ประวัติศาสตร์ของมนุษย์ขับเคลื่อนโดยเงื่อนไข ทางวัตถุ (Material condition) และโครงสร้างแห่งการผลิต (Mode of production) ซึ่งถูกกำหนดโดย ความสัมพันธ์ทางการผลิต (Relations of production) โครงสร้างแห่งการผลิตแต่ละรูปแบบมีความขัดแย้ง อยู่ในตัวเอง ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากเชิงปริมาณไปจนถึงเชิงคุณภาพ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงแบบ ถอนรากถอนโคน (Radical change) ซึ่งเปลี่ยนแปลงทั้งโครงสร้าง ความสัมพันธ์ทางการผลิต และโครงสร้าง ทางการผลิตในที่สุด (Wolff, 2017) ทฤษฎีค่านี้นิ่งมักให้เหตุผลว่า ปัญหาเกิดจากการที่โครงสร้างอำนาจ เศรษฐกิจและอำนาจการเมืองซึ่งเป็นเครื่องกำหนดโอกาสทางสังคม จะกระทบโอกาสของบุคคลทั้ง ๆ ที่ในตอน เกิดเด็กทุกคนเท่ากันตามสภาพของกายภาพ แต่ภูมิหลังโครงสร้างอำนาจของแต่ละคนที่ไม่เท่าเทียมกันจะทำให้ การพัฒนาของแต่ละบุคคลเริ่มแตกต่างและเสียเปรียบกันต่อไปกล่าวคือ ไม่ใช่ความผิดของคนคนนั้นตามที่ทฤษฎี ระดับจุลภาคเข้าใจกัน ทำให้คนส่วนใหญ่จำนวนมากขาดโอกาสทางสังคม เกิดความเหลื่อมล้ำอันจะนำไปสู่

ปัญหาสังคมต่าง ๆ หนทางแก้ไขปัญหาคือตามทฤษฎีนี้จึงได้แก่ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอำนาจทางเศรษฐกิจ การเมืองดังกล่าวให้กระจายตัวทั่วถึงมากขึ้น เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเพื่อให้สมาชิกในสังคมมีโอกาสเท่าเทียมกันยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ปัญหาในสังคมไทยจึงต้องใช้ทฤษฎีทั้งสามระดับ ผู้วิเคราะห์จึงจะสามารถมองเห็นต้นตอของปัญหาและแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และผู้วิเคราะห์ควรมีประสบการณ์ มีวุฒิภาวะ และมีองค์ความรู้ทางทฤษฎีสำหรับการวิเคราะห์ปัญหาในระดับหนึ่ง

กลุ่มเยาวชนที่ออกมาเสนอข้อเรียกร้องทางการเมืองในปัจจุบันจำนวนมากเป็นเยาวชนที่เติบโตมาโดยได้พบเห็นปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในสังคม เช่น ความเหลื่อมล้ำ การยึดอำนาจ และการเลือกตั้ง ซึ่งหากไม่นำทฤษฎีระดับมหาคมาใช้ในการวิเคราะห์ก็จะมองโดยทฤษฎีระดับกลางว่า การยึดอำนาจ คือ ระเบิดเบ็ดเตล็ด การเลือกตั้งคือระบอบประชาธิปไตย นอกจากนี้การที่เยาวชนเหล่านี้มองเห็นความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและโอกาสในสังคม ยังส่งผลให้มีแนวคิดคล้ายกับกลุ่มคนเสื้อแดงซึ่งมองว่าประเทศไทยมีสองชนชั้น มีชนชั้นล่างที่มีฐานะเสมือนทาส และมีชนชั้นบนที่มีฐานะเสมือนอำมาตย์ กระบวนการนี้ในการวิเคราะห์ปัญหามีลักษณะเน้นมองแต่ปรากฏการณ์ และถือเอาว่าปรากฏการณ์นั้นเป็นสาเหตุของปัญหา ส่งผลให้ถูกชักจูงให้ออกมาเคลื่อนไหวเรียกร้องทางการเมืองได้โดยง่าย โดยมีได้ใส่ใจว่าปัญหาในประเทศไทยนั้นเป็นปัญหาซึ่งเกิดจากการรวมศูนย์ผูกขาดทางโครงสร้างอำนาจระหว่างอำนาจทุนและการเมือง เช่น เมื่อกลุ่มทุนคลื่นลูกที่สอง (ทักษิณ) มีอำนาจเศรษฐกิจก็ใช้อำนาจทางเศรษฐกิจนั้นไปแสวงหาอำนาจการเมือง ดังนั้นการแก้ไขปัญหาคือตามแนวทฤษฎีนี้จึงต้องแก้ไขที่โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจการเมืองไม่ให้เกิดการรวมศูนย์ผูกขาด และต้องมีกลไกป้องกันมิให้คนกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดได้อำนาจทั้งสองไปไว้ในครอบครอง นอกจากนี้แนวคิดทฤษฎีระดับโครงสร้างอำนาจยังปฏิเสธการวิเคราะห์ว่าสังคมไทยมีชนชั้น กลับเห็นว่าอำนาจเศรษฐกิจและการเมืองถูกรวมศูนย์และผูกขาดอยู่ในมือกลุ่มยุทธศาสตร์หลัก 3 กลุ่ม (Strategic group) คือ กลุ่ม B (Bureaucrat technocrat) M (Military) และ C (Capital) มากกว่า การใช้ทฤษฎีชนชั้นจึงไม่อาจตอบปัญหาข้อเท็จจริงของสังคมได้ (Evers, 1973) โดยเฉพาะการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่มองสังคมไทยว่ามีชนชั้นสูง (อำมาตย์) ไม่ตอบโจทย์ทางทฤษฎีระดับโครงสร้างอำนาจ

วิธีวิเคราะห์ของเยาวชนรุ่นหลังที่ใช้ทฤษฎีระดับกลางเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์จนนำไปสู่การเรียกร้องให้มีการเลือกตั้งอย่างเดียว จะมีผลเป็นการสนับสนุนให้ใช้เครื่องมือการเลือกตั้งในขณะที่โครงสร้างอำนาจยังถูกรวมศูนย์ผูกขาด ซึ่งหากยังไม่ได้รับการแก้ไข เมื่อมีการเลือกตั้งแล้วปรากฏการณ์ในลักษณะเดิมก็จะเกิดขึ้นซ้ำอีก กล่าวคือหลังจากเลือกตั้งแล้วโครงสร้างอำนาจยังไม่กระจายตัว กลุ่มทุนที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจก็จะนำอำนาจทางเศรษฐกิจนั้นไปแสวงหาอำนาจทางการเมือง นำไปสู่การผูกขาดทั้งในคณะรัฐมนตรีและในรัฐสภา และก็จะเกิดการคอร์รัปชันเชิงนโยบายดังที่เคยเกิดขึ้นมาแล้ว ทำให้ต้องมีคนกลางเคลื่อนรถถังออกมาจัดระบบอีกครั้ง

ปัญหาทางความคิดเช่นนี้ เมื่อมามองกลุ่มเด็กนักเรียนที่เข้าร่วมชุมนุมยิ่งน่ากลัว เพราะยังไม่ได้เข้าไปศึกษาอย่างเป็นระบบ เนื่องจากยังไม่ถึงชั้นเรียนในมหาวิทยาลัย จึงไม่มีทั้งเครื่องมือในการวิเคราะห์ขีดความสามารถในการวิเคราะห์ และวุฒิภาวะในการวิเคราะห์

5. พัฒนาการของสื่อไทยภายใต้ระบบทุนนิยม

ในปัจจุบันชนชั้นกลางมีทางเลือกในการบริโภคสื่อที่จำกัด และสื่อเก่ามีความสามารถในการตอบสนองความต้องการของชนชั้นกลางเพียงเล็กน้อย และไม่มีเนื้อหาที่สามารถตอบสนองความต้องการของเยาวชน โดยเฉพาะได้ ส่งผลให้ชนชั้นกลางจำนวนมากรวมทั้งเยาวชนส่วนใหญ่หันไปบริโภคเนื้อหาจากสื่อใหม่ ปรากฏการณ์ดังกล่าวเกิดจากสาเหตุสองประการใหญ่ ๆ ด้วยกัน ดังจะกล่าวต่อไปนี้

ประการแรก มุมมองของรัฐที่มีต่อสื่อไทยมีลักษณะแบบทุนนิยม กล่าวคือ มองว่าสื่อเป็นองค์การหารายได้เป็นไปตามกลไกกฎหมาย กล่าวคือ สื่อต้องผ่านการประมูลและเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการที่มีราคาแพง รวมทั้งต้นทุนค่าใช้จ่าย เช่น ค่า MUX ค่าลิขสิทธิ์ ค่าดำเนินงานและบำรุงรักษา (Operation & maintenance) ซึ่งมีราคาแพงมาก นำไปสู่การปล่อยให้องค์กรสื่อต้องหารายได้เลี้ยงตนเอง ช่องรายการต่าง ๆ เช่น ช่องรายการข่าวจึงแข่งขันกัน เช่น การใช้ CGI (Computer-generated imagery) ดึงดูดผู้ชมเข้ามารับชม (เช่น แสดงภาพการท้นศพ) ทำให้การเสนอข่าวหลุดลอยจากข้อเท็จจริงกลับกลายเป็นการสร้างดราม่า การเสนอข่าวที่เน้นความรุนแรงเป็นผลจากการที่รัฐปล่อยให้สื่ออยู่ในระบบทุนนิยม ปรากฏการณ์เช่นนี้ไม่เกิดในประเทศที่สนับสนุนสื่อ เช่น เยอรมนี ซึ่งถือว่าผู้ชมต้องมีส่วนร่วมในการจ่ายเงิน ผู้ที่รับชมที่เป็นเจ้าของเครื่องรับโทรทัศน์ต้องจ่ายเงินเข้าส่วนกลางรายเดือน เงินส่วนนี้จะถูกนำไปจัดสรรให้สื่อทำรายการที่มีประโยชน์ แต่ไม่มีเรตติง เช่น รายการประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม รายการเด็ก ดังนั้นการที่สื่อไทยไม่มีคุณภาพ จึงไม่อาจกล่าวโทษเฉพาะช่องรายการของสื่อได้ ดังนี้ สถานการณ์ดังกล่าวจึงนำไปสู่คำถามสำคัญว่า “คนไทยพร้อมแล้วหรือยังที่จะเปลี่ยนระบบดูฟรีไปเป็นระบบมีส่วนร่วม แล้วไม่ปล่อยให้สื่อตกอยู่ในระบบทุนนิยม”

ปัญหาอีกประการหนึ่งของสื่อในระบบทุนนิยม คือระบบการตลาดที่เรียกว่าการวัดเรตติงเป็นตัวชี้ ทำให้สื่อมีภาวะกระอักกระอ่วนหนักขึ้นไปอีก กล่าวคือ รายได้ขององค์กรสื่อในประเทศไทยขึ้นอยู่กับกาโฆษณา ซึ่งอ้างอิงจากระบบคะแนนความนิยม (Ratings) ระบบคะแนนความนิยมของสื่อโทรทัศน์ในประเทศไทย นอกจากจะมีปัญหาเรื่องการผูกขาดของหน่วยงานผู้สำรวจและจัดทำผลสรุปคะแนนความนิยมแล้ว ยังมีปัญหาเรื่องความน่าเชื่อถือของผลสรุปคะแนนความนิยมด้วย เนื่องจากการไม่มีการพิสูจน์ว่ากลุ่มตัวอย่าง (Sampling) ในการสำรวจคะแนนความนิยมมีความครอบคลุมทั่วถึงผู้บริโภคทุกประเภทโดยจำแนกตามต้นทุนทางเศรษฐกิจ สังคมอย่างกระจายตัวเพียงพอหรือไม่เพียงใด หากเกิดกรณีที่กลุ่มตัวอย่างมุ่งไปยังฐานผู้บริโภค (Strata) ที่เป็นกลุ่มรากหญ้าเป็นส่วนใหญ่ และมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ครอบคลุมถึงชนชั้นกลาง ก็จะทำให้ผลสรุปคะแนนความนิยมมีความโน้มเอียงไปยังเนื้อหาที่เป็นที่แพร่หลายในผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มรากหญ้า และทำให้รายได้จากการโฆษณาของสื่อขึ้นอยู่กับการผลิตเนื้อหาที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคกลุ่มรากหญ้าเป็น

ส่วนใหญ่ อันได้แก่ ละครที่มีความรุนแรง มีเนื้อหาทางเพศ มีการใช้ภาษาหยาบคาย รายการบันเทิงตลกโป๊ฮยา รายการเกี่ยวกับความเชื่อทางไสยศาสตร์ เครื่องรางของขลัง ทำนายโชคชะตา และทำนายผลสลากกินแบ่งรัฐบาล เป็นต้น

ด้วยสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้ชนชั้นกลางในประเทศไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนรุ่นใหม่ ไม่มีทางเลือกในการบริโภคสื่อเก่า และหันไปรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อใหม่เป็นสำคัญ ส่งผลให้ถูกชักจูงโดยผู้ไม่หวังดีที่ใช้สื่อใหม่เป็นเครื่องมือได้โดยง่าย

ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

การเกิดขึ้นและแพร่หลายของสื่อใหม่ที่ขาดกลไกการกำกับดูแลคุณภาพ เนื้อหามีลักษณะสั้น รุนแรง ปลุกเร้าอารมณ์ ส่งผลให้คนรุ่นใหม่ซึ่งรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อใหม่เป็นหลัก ถูกผลิตซ้ำทางความคิดและวัฒนธรรมในลักษณะที่แตกต่างจากคนรุ่นเก่ามาก ประกอบกับการที่คนรุ่นใหม่ซึ่งเป็นผู้รับสารเป็นประชากรรุ่นที่เติบโตมากับเทคโนโลยี มีลักษณะเร็ว ต่วนตัดสินใจ ฉาบฉวย มีสมาธิจดจ่อกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ไม่นาน และแสวงหาการตอบสนองแบบทันทีทันใด ยิ่งทำให้คนรุ่นใหม่มีแนวโน้มที่จะถูกชักจูงด้วยเนื้อหาของสื่อใหม่ได้โดยง่าย ในขณะเดียวกัน ความเหลื่อมล้ำทางสังคมซึ่งเป็นผลมาจากแนวคิดการพัฒนาประเทศไทยที่ลำเอียงเมืองใหญ่ ส่งผลให้เยาวชนจำนวนมากที่มีต้นทุนทางเศรษฐกิจสังคมน้อยต้องเติบโตมาพร้อมกับความคับข้องใจในความเหลื่อมล้ำที่เห็นได้ชัดเจนในสังคม ความเหลื่อมล้ำดังกล่าวเมื่อผนวกเข้ากับการที่เด็กยังขาดวุฒิภาวะ และขาดความเข้าใจเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับเศรษฐกิจสังคม และการที่เด็กไม่มีทางเลือกในการเสพสื่อเก่าเนื่องจากขาดเนื้อหาที่สามารถตอบสนองความต้องการของเด็กได้ ทำให้ไม่มีแหล่งข้อมูลอื่นมาหักล้างกับข้อมูลที่เด็กได้รับจากสื่อใหม่ ส่งผลให้เด็กและเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีต้นทุนทางเศรษฐกิจสังคมน้อยสามารถถูกชักจูงผ่านสื่อใหม่ได้ง่าย ว่าปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในบ้านเมืองเป็นต้นเหตุแห่งความยากลำบากของตน นำไปสู่การถูกชักจูงให้ออกมาเคลื่อนไหวเรียกร้องทางการเมือง

กสทช. มีความเชื่อว่าสื่อเก่ายังเป็นหลักและมีความจำเป็นสำหรับสังคมปัจจุบัน เนื่องจาก มีองค์กรหลักที่ทำหน้าที่ผลิตข่าวสารครบวงจร ตั้งแต่ส่งผู้สื่อข่าวลงไปเก็บข้อมูล การนำปรากฏการณ์ ข้อเท็จจริงมาวิเคราะห์หาสาเหตุ การนำเสนอเรื่องราวพร้อมทั้งข้อวิเคราะห์อย่างมีเหตุมีผล แล้วจึงนำเสนอสู่ผู้รับ ซึ่งเทียบกับสื่อใหม่แล้วข้อจำกัดคือ ทุกคนสามารถเป็นสื่อได้ในตัวเอง ข่าวสารจึงขาดการกลั่นกรอง ไม่มีที่มาที่ไป ขาดข้อเท็จจริง และเร้าให้เกิดความรุนแรงแตกแยก ที่สำคัญ สื่อใหม่ทำให้เนื้อหาที่ไม่ควรออกอากาศ หรือคนที่ไม่สมควรออกอากาศได้มีที่ยืน ซึ่งไปสอดคล้องสัมพันธ์กับพัฒนาการของการพัฒนาประเทศในลักษณะลำเอียงตลอด 40 ปีที่ผ่านมา ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจน เมืองและชนบท ปัญหาเชิงโครงสร้างอำนาจที่กลุ่มทุนผูกขาดและรวมศูนย์ทุนเติบโตใหญ่ขึ้นทุกวัน จนลักษณะโครงสร้างอำนาจทางเศรษฐกิจเช่นนี้ส่งผลกระทบต่อปัจจัยส่วนบุคคล เด็กรุ่นใหม่หลายคนที่มีความด้อยทางเศรษฐกิจและการเลื่อนฐานะทางสังคมจึงเกิดความคับข้องใจ มองเห็นปัญหาความขัดแย้ง และจากการตีความคิดว่าปัญหาเหล่านี้มาจากปัจจัยอื่น ๆ ตามแต่

จะรับสารมา เช่นที่เกิดขึ้น บางกลุ่มไปคิดว่าปัญหาของสถาบัน ซึ่งในข้อเท็จจริงแล้วเป็นปัญหาของบริษัท
ทุนรวมศูนย์ผูกขาดมากกว่า ดังนั้น ข้อคิดเห็น ข้อเรียกร้อง และการเคลื่อนไหวของเด็กรุ่นใหม่ ภายใต้บริบท
ของสื่อใหม่จึงขยายแนวคิดนี้ได้อย่างรวดเร็ว และเป็นอันตรายต่อสังคมและผู้คนที่มีฐานคิดแบบดั้งเดิม
เป็นอย่างยิ่ง จนอาจทำให้เกิดความขัดแย้งในสังคมในอนาคต

เรื่องนี้จะไม่ถูกขยายความหากสื่อโทรทัศน์วิทยุ (สื่อเก่า) มีพัฒนาการที่ดี แต่จากที่กล่าวมาในบทความ
สื่อของไทยโดยเฉพาะโทรทัศน์วิทยุ (สื่อเก่า) ก็ถูกมองจากสังคมและภายใต้กฎหมายที่ดำรงอยู่ว่าเป็นแหล่ง
หารายได้ของรัฐ การประมูลและแข่งขันกันเพื่อให้ได้มาซึ่งใบอนุญาต จึงทำให้ต้นทุนการประกอบกิจการของ
สื่อเก่ามีราคาสูงลิ่ว ท้ายที่สุด ปรากฏการณ์เช่นนี้ผลักดันให้สื่อเก่าเข้าไปอยู่ในวังวนของระบบทุนนิยม สื่อเก่า
จึงต้องผลิตเนื้อหารายการที่ตอบสนองมิติทางด้านเศรษฐกิจ การแข่งขัน เพื่อเอาตัวรอด ท้ายที่สุดรายการดี ๆ
จึงหายไปจากสื่อเก่า เช่น รายการเด็ก รายการปรัชญา ศาสนา หรือรายการที่จะสร้างให้คนมีจริยธรรมคุณธรรม
จึงมักไม่ถูกผลิตเพราะไม่ตอบสนองการตลาด (เรตติ้ง) ปัจจุบันเราจึงเห็นพวกทุนมักายที่อยากได้กำไรจากสื่อ
เข้ามาครอบครองช่องโทรทัศน์ เช่น กรณีช่องที่ทำข่าวแล้วใช้เครื่องมือต่าง ๆ มาเสริมการนำเสนอข่าว รวมไปถึง
การขายความจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ไปสู่การส่งนักข่าวไปค้นหาข้อเท็จจริงอื่น ๆ ในพื้นที่จนกลายเป็น
ตัวสร้างกระแส สร้างเรื่องราวเสียเอง เช่น กรณีทำให้ “ลูฟพล” เป็นเหมือนดารา หรือไม่กี่โพลเมตลิสทิสของเด็ก
มากเกินสมควร เช่น กรณีการนำเสนอข่าวเด็กนักเรียนถูกครูข่มขืนแล้วไปขยายความถึงวิธีการข่มขืน หรือแสดง
ห้องเชือด ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาข่าวที่ควรจะเป็น รวมถึงผิดกฎหมายและจริยธรรมของสื่อด้วย สิ่งเหล่านี้
ท้ายที่สุดกลับมามีผลทำลายและทำร้ายสังคม เนื่องจากการประกอบหรือทำรายการที่มุ่งกำไรทางเศรษฐกิจ
บนระบบการแข่งขันอย่างไม่มีลิมิตตา สื่อหลายช่องที่มีทุนใหญ่เป็นเจ้าของแต่มีจริยธรรมก็สามารถบริหาร
เนื้อหาไม่ทำร้ายสังคม ก็มีตัวอย่างอยู่หลายช่อง เยาวชนคนรุ่นใหม่ที่มีปฏิเสธรสเสพสื่อเก่าจึงสามารถเข้าใจ
ได้ว่าเพราะสื่อเก่าไม่สร้างปรากฏการณ์หรือเนื้อหารายการที่เหมาะสมสำหรับพวกเขา ประกอบกับการเกิดขึ้น
ของสื่อใหม่ เข้าถึงง่าย ตอบสนองความต้องการฉาบฉวยของเด็ก ๆ ได้พอดี ดังนั้นความขัดแย้งในสังคม
จึงเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

สื่อเป็นเครื่องมือการผลิตซ้ำทางความคิดและวัฒนธรรม การปล่อยให้เด็กมองปรากฏการณ์แล้วคิดว่า
เป็นต้นเหตุแห่งปัญหา เด็กกลุ่มที่ฝังใจกับความไม่เท่าเทียมไม่สามารถตอบคำถามได้ว่าทำไมกลุ่มตนเอง
จึงไม่มีวิถีชีวิต วัตถุ เหมือนเด็กกลุ่มที่อยู่ในสังคมที่เหนือกว่าตนเอง กลุ่มเหล่านี้จึงง่ายต่อการถูกผลิตซ้ำ
จากคนบางกลุ่มที่มีเป้าหมายทำร้ายสถาบัน และประกอบกับสื่อเก่ามีปัญหาในตัวเอง ดังนั้นการแก้ปัญหา
ความขัดแย้งในสังคมรอบนี้ไม่ใช่แค่เพียงใช้กฎหมายจัดการกับผู้ชุมนุมเดินขบวนกล่าวปราศรัยโจมตีสถาบัน
อย่างรุนแรงแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่ต้องจัดการแก้ปัญหาของสื่อที่กล่าวมาทั้งหมดด้วย รวมถึงการแก้ไขระบบ
การวิเคราะห์ปัญหาของสังคม อย่างมีทฤษฎีที่รอบด้านเป็นสหวิทยาการ (Interdisciplinary approach)
ไม่ว่าจะผ่านทางระบบการศึกษาหรือผ่านทางเนื้อหาของสื่อคุณภาพ ไม่เช่นนั้นแล้วในอนาคตความขัดแย้ง
จะทวีความรุนแรง จนถึงขั้นเปลี่ยนแปลงคุณภาพของสังคมไปสู่สิ่งที่คนบางกลุ่มต้องการ

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นอาจนำเสนอแนวทางแก้ไขได้ ดังนี้

1. ต้องแก้ปัญหาของระบบสื่อไทยที่ถูกผลักดันให้ไปอยู่ภายใต้ระบบทุนนิยม อย่างกรณีตัวอย่างที่ยกไปแล้วของประเทศเยอรมนี เป็นตัวอย่างที่ทำให้ยากหรือแทบทำไม่ได้เลยในประเทศไทย แต่ก็สะท้อนภาพได้ชัดเจนว่าไม่ควรให้สื่อโทรทัศน์ภาคพื้นดินรับภาระค่าใช้จ่ายตั้งแต่ใบอนุญาตการประมูลที่สูง และค่าดำเนินการต่าง ๆ ดังนั้นในเมื่อรัฐไทยไม่ได้ร่ำรวยเหมือนเยอรมนี รัฐบาลไม่อาจสนับสนุนค่าใช้จ่ายได้อย่างเยอรมนี อาจประนีประนอมหาเส้นทางสายกลางได้ด้วยการใช้ กทปส. ของ กสทช. สนับสนุนเฉพาะจุดที่ต้องการ ทำรายการที่สร้างคนให้เป็นมนุษย์ให้เกิดขึ้น เช่น รายการเด็ก รายการศิลปวัฒนธรรม ศาสนา และอื่น ๆ

หากคิดว่าจะไม่เพียงพอ อาจต้องหาคำตอบจากเจ้าของสื่อและหาทางชดเชย เช่น การขยายอายุใบอนุญาตออกไปอีกในปริมาณที่ทำให้สื่อถึงจุดคุ้มทุน เนื่องจาก 3-4 ปีที่ผ่านมา สื่อโทรทัศน์ประสบปัญหาวิกฤตจากการ Disrupt ของเทคโนโลยี ตามด้วยภาวะของโควิด เป็นต้น ซึ่งอันนี้ในความเห็นส่วนตัวต้องแก้ปัญหาหรือมองข้อจำกัดของกฎหมายไทยที่ดำรงอยู่ด้วย เนื่องจากที่มาของใบอนุญาตของสื่อภาคพื้นดินเป็นระบบการประมูล การจะขยายอายุใบอนุญาตต้องศึกษามิติกฎหมายให้รอบคอบ

2. ปัญหาการ Disrupt ของเทคโนโลยีที่ผู้คนไม่สนใจสื่อเก่า วิ่งไปหาสื่อใหม่ ต้องแก้ด้วยการทำให้สื่อเก่ามีคุณภาพเพียงพอที่จะดึงชนชั้นกลางและเยาวชนให้กลับมารับสื่อ ซึ่งปัญหาข้อนี้ หากทำข้อ 1. ได้สำเร็จ ปัญหาข้อนี้ก็จะมีทุเลาเบาบางลง

3. เชื่อมโยงกับข้อ 2. ภายใต้บริบทของการผลิตแบบทุนนิยม การวัดเรตติ้งมีทั้งคุณและโทษ ระบบการวัดเรตติ้งในปัจจุบัน ถ้าไม่ไปเปลี่ยนแปลงอะไรมากนักก็ขอให้มีระบบคนกลางที่เชื่อถือได้และเป็นที่ยอมรับเข้าไปตรวจสอบการวางกลุ่มตัวอย่าง (Pollster) ให้มีความเป็นวิชาการ มีการกระจายตัวอย่างเพียงพอ ซึ่งคนกลางที่เชื่อถือได้ต้องได้รับการยอมรับจากทุกฝ่าย และ กสทช. ควรสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการนี้ด้วย เพราะเป็นวิธีการแก้ปัญหาที่ไม่กระทบผู้วัดเรตติ้งรายเดิม แต่ก็ไม่ปล่อยให้กระทำอย่างไร้การตรวจสอบ และเป็นคำถามหลักของสื่อภาคพื้นดินในปัจจุบัน

4. นอกจากปัญหาการถูกแย่งผู้ดู (Eyeballs) จากสื่อใหม่แล้ว โทรทัศน์ภาคพื้นดินยังไม่รู้ตัวว่าถูกแย่ง Eyeballs ไปโดยกลุ่มโทรทัศน์ดาวเทียมและเคเบิลที่รืออย่างค่อยเป็นค่อยไป เนื่องจากการประกอบการเฉพาะของกลุ่มโทรทัศน์ดาวเทียมมีลักษณะแตกต่างกันในเนื้อหาของการประกอบกิจการ กล่าวคือ กลุ่มหนึ่งเป็นระบบเครือข่ายที่มีสมาชิกเสียค่าบริการรายเดือนอย่างแน่นอน สามารถรู้ได้ว่าใครเป็นลูกค้าอยู่แห่งหนตำบลใด ตัวกล่องมีราคาสูงสามารถเข้ารหัส (Encrypt) สัญญาณ เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงระบบส่งสัญญาณดาวเทียมหรือตัวดาวเทียมใด ๆ ก็ตาม เจ้าของกิจการเหล่านี้จะรับผิดชอบต่อลูกค้าของเขาได้อย่างเต็มที่ และเมื่อเกิดปัญหาละเมิดลิขสิทธิ์จากการซื้อเนื้อหาจากต่างประเทศ เช่น การซื้อฟุตบอลโลกใด ๆ ด้วย เพราะเขาลงทุนสูงและ

มีความรับผิดชอบ กลุ่มเหล่านี้ถือว่าประกอบกิจการแบบ Exclusive ในความหมายที่แท้จริง แต่ผู้ประกอบการดาวเทียมอีกกลุ่มหนึ่งเป็นพวกต้นทุนต่ำ ซึ่งถ่วงมาราคาถูก แล้วไปขายให้กับผู้รับชม ชมฟรีได้ตลอดชาติ กลุ่มนี้จึงขยาย Eyeballs และแย่งลูกค้าของโทรทัศน์ภาคพื้นดินเพิ่มขึ้น ๆ ทุกที ดังนั้นปัจจุบัน กสทช. ได้ทำการตรวจสอบและจับกุมการส่งสัญญาณของกลุ่มเหล่านี้พบว่าการฉายหนึ่งละเมิดลิขสิทธิ์จำนวนมาก มีการทำรายการดีไจวซ์ ซึ่งถูกใจกลุ่มลูกค้าชนบทเป็นอย่างยิ่ง ส่งผลกระทบต่อโทรทัศน์ภาคพื้นดินเป็นอย่างมาก แต่ผู้ประกอบการโทรทัศน์ภาคพื้นดินกลับไม่สนใจหรือระแวงระวัง และ กสทช. เองก็ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การแก้ปัญหาเรื่องนี้จึงต้องทบทวนกฎเกณฑ์ที่ว่า โทรทัศน์ดาวเทียมที่มีสมาชิกแบบ Exclusive จริง ๆ น่าจะยอมรับเฉพาะกลุ่มที่มีฐานสมาชิกที่จ่ายเงินกับผู้ประกอบการ ถือเป็นกลุ่ม Exclusive ส่วนพวกถ่วงขายขาดต้นทุนต่ำที่มีแนวโน้มจะประกอบกิจการแบบสีเทา ไม่ควรได้สิทธิเท่ากับดาวเทียมที่มีสมาชิกมีตัวตน

5. ปัญหาวิธีคิดและวิธีวิเคราะห์สังคมของเด็กเยาวชน หรือแม้แต่ประชาชนทั่วไป โทรทัศน์ภาคพื้นดินต้องให้ความสนใจ ผลิตเนื้อหารายการซึ่งจะตอบสนองพัฒนาองค์ความรู้ วิเคราะห์และแยกแยะปรากฏการณ์ และปัญหาในสังคมอย่างมีรอบคิด ดังนั้นผู้ประกอบการเองต้องหมั่นพัฒนาคุณภาพของเจ้าหน้าที่ รวมถึงผู้บริหารต้องสำนึกถึงเรื่องดังกล่าว หากจะผลิตรายการใด ๆ ต้องมีแนวคิดเชิงคุณภาพ ไม่ใช่ผลิตเป็นปริมาณ และต้องคิดอยู่เสมอว่า การทำรายการที่ดีนั้นมิใช่แต่จะตอบปัญหาหรือรายงานข่าวแต่สิ่งที่เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น (What it is) เท่านั้น หากต้องมีปรัชญาแนวคิดว่า สื่อต้องนำทาง ชี้นำสังคมไปในทางที่ถูกต้อง ต้องคิดว่าสังคมควรจะไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์อะไร หรืออะไรที่เป็นเป้าหมายที่พึงประสงค์ของสังคม (What ought to be) สื่อไม่ใช่เครื่องมือหรือสินค้าสาธารณะ (Public goods) ที่จะนำรายได้และความมั่งคั่งมาสู่กระเป๋าของผู้เป็นเจ้าของใบอนุญาต หากแต่สื่อเป็นเครื่องมือผลิตซ้ำทางความคิดของสังคม ดังนั้นสังคมจะล่มสลายหรือไม่ขึ้นอยู่กับทิศทาง การนำเสนอเนื้อหาของสื่อเอง

บรรณานุกรม

- พระราชบัญญัติจัดตั้งการพิมพ์ พ.ศ. 2550. (2550,18 ธันวาคม) *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 125/ตอนที่ 93 ก/ หน้า 2-3
- พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551” (2551, 4 มีนาคม) *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 125/ตอนที่ 42 ก/หน้า 15.
- พระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553” (2553, 19 ธันวาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 127/ตอนที่ 78 ก/หน้า 12,31
- Allen, J. (2013). The Unique Cultural Identity of Baby Boomers. Retrieved September 28, 2020 from <https://patch.com/california/delmar-carmelvalley/bp--the-unique-cultural-identity-of-babyboomers>
- Anderson J. & Rainie L., (2012) Millennials will benefit and suffer due to their hyperconnected lives. Pew Research Center. Retrieved September 28, 2020 from <https://www.pewresearch.org/inter-net/2012/02/29/millennials-will-benefit-and-suffer-due-to-their-hyperconnected-lives/>
- Bialik K. & Fry R. (2019). Millennial life: How young adulthood today compares with prior generations. Pew Research Center. Retrieved September 28, 2020 from <https://www.pewsocialtrends.org/essay/millennial-life-how-young-adulthood-today-compares-with-prior-generations/>
- Bodman, D. A. (2017). Generation Who: Connecting with Our Youth. Retrieved September 28, 2020 from <https://emerituscollege.asu.edu/sites/default/files/ecdw/EVoice21/bodman21.html>
- Braly, A. (2009). “‘Generation Jones’ soon to have its man in Washington”. Chattanooga Times Free Press. Retrieved September 28, 2020 from <https://www.timesfreepress.com/news/news/story/2009/jan/18/generation-jones-soon-have-its-man-washington/204052/>
- Ciampaglia, G. L., & Menczer, F. (2018). Misinformation and biases infect social media, both intention ally and accidentally. Retrieved September 30, 2020 from <https://phys.org/news/2018-06-mis-information-biases-infect-social-media.html>
- Dixon, C. (1999). THE THAI ECONOMY Uneven development and internationalization. Retrieved September 14, 2020 from <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=edshlc&AN=edshlc.007807732.X&site=eds-live&authtype=ip,uid>
- Evers, H.-D. (1973). Group conflict and class formation in South-East Asia. H.-D. Evers (Hd.), Modernization in South-East Asia. Retrieved September 10, 2020 from https://www.academia.edu/1381520/Group_conflict_and_class_formation_in_South_East_Asia
- Farmer J. (2020). US government media chief undermines Hong Kong protesters, say officials. South China Morning Post. Retrieved September 3, 2020 from <https://www.scmp.com/article/982548/generation-y-disloyalty-remainsbig-challenge>
- Feng, Ling & Hu, Yanqing & Li, Baowen & Stanley, H. & Havlin, Shlomo & Braunstein, Lidia. (2014). Competing for Attention in Social Media under Information Overload Conditions. PloS one. 10. 10.1371/journal.pone.0126090
- Gaber, A. (2012). It’s All About ME [Documentary]. Canada: ABUGABER CANADA INC. Gaber Productions

- Gabriel, T. (2020). How to Tell If You're Part of 'Generation Jones'. Retrieved September 28, 2020 from <https://www.considerable.com/life/people/generation-jones-group-boomersgen-x/>
- Giddens, A. (2009). Sociology. Retrieved September 11, 2020 from https://archive.org/details/Sociology_6_edition
- Hayes, A. (2019). Boomer Effect (Baby Boomer Factor). Investopia. Retrieved September 28, 2020 from <https://www.investopedia.com/terms/b/boomer-effect-baby-boomer-factor.asp>
- Indeed. (2019). All About the "Silent" Generation. Retrieved September 28, 2020 from <https://www.indeed.com/career-advice/career-development/generation-of-silents>
- Jenkins, R. (n.d.). How Generation Z Uses Technology and Social Media. Ryan Jenkins. Retrieved September 6, 2020 from <https://blog.ryan-jenkins.com/how-generation-z-uses-technology-and-social-media>
- Lythcott-Haims, J. (2015). How to raise an adult: Break free of the overparenting trap and prepare your kid for success. September 12, 2020 from <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=edsebk&AN=1097093&site=eds-live&authtype=ip,uid>
- Main, D. (2017) Who Are the Millennials?. Livescience. Retrieved September 28, 2020 from <https://www.livescience.com/38061-millennials-generation-y.html>
- Marcin, H. (2018). How the latchkey generation fought for work-life balance-and lost. The Genx Manager. Retrieved September 28, 2020 from <https://thegenxmanager.com/2018/02/02/latchkey-generation-fought-work-life-balance-lost/>
- Plecher, H. (2020). Thailand - share of economic sectors in the gross domestic product 2019. Retrieved September 28, 2020 from <https://www.statista.com/statistics/331893/share-of-economic-sectors-in-the-gdp-in-thailand/>
- Sheehan, Paul (2011). "Greed of boomers led us to a total bust". The Sydney Morning Herald. Archived from the original on May 21, 2019. Retrieved September 9, 2020 from <https://www.smh.com.au/politics/federal/greed-of-boomers-led-us-to-a-total-bust-20110925-1krki.html>
- Siriprachai, S. (2009). The Thai Economy: Structural Changes and Challenges Ahead. Retrieved September 30, 2020 from <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/TER/article/download/136643/101868>
- Twenge, J. M., & Campbell, W. K. (2009). The narcissism epidemic: Living in the age of entitlement. Retrieved September 30, 2020 from <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=edshlc&AN=edshlc.011965015.0&site=eds-live&authtype=ip,uid>
- Wolff, J. (2017). Karl Marx. Retrieved September 30, 2020 from <https://plato.stanford.edu/entries/marx/>